

V Bruseli 13. 10. 2022
COM(2022) 519 final

2022/0321 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2007/441/ES, ktorým sa Talianskej republike udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹ (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Taliansko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 19. apríla 2022, o predĺženie výnimky z článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice o DPH, ktorú v súčasnosti uplatňuje. Komisia 2. mája 2022 požiadala o ďalšie informácie a Taliansko 1. júna 2022 poskytlo požadované objasnenia.

Taliansko žiada o povolenie, aby mohlo naďalej uplatňovať výnimku z článku 168 smernice o DPH, ktorá spočíva v obmedzení práva na odpočítanie DPH účtovanej na vstupe pri výdavkoch súvisiacich s cestnými motorovými vozidlami, ktoré sa nepoužívajú výlučne na podnikateľské účely, na 40 %. Taliansko zároveň žiada o povolenie naďalej uplatňovať výnimku z článku 26 ods. 1 písm. a) tej istej smernice, ktorá spočíva v oslobodení používania vozidiel na súkromné účely od DPH v prípade vozidiel, ktoré sú majetkom podniku zdaniteľnej osoby, keď sa na takéto vozidlá vzťahuje obmedzenie práva na odpočítanie dane.

V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH Komisia listom z 23. júna 2022 informovala o žiadosti predloženej Talianskom ostatné členské štáty. Listom z 24. júna 2022 Komisia oznámila Taliansku, že má všetky informácie, ktoré pokladá za potrebné na posúdenie žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Právo na odpočet môže byť ťažké uplatniť, ak sa pri tovare nerozlišuje medzi používaním na súkromné alebo na podnikateľské účely. V týchto prípadoch môže byť stanovenie pomeru používania na podnikateľské účely voči používaniu na nepodnikateľské účely zložité a vykonávanie kontrol na potvrdenie správnosti takehoto pomeru môže spôsobovať značné ťažkosti a byrokraciu tak pre daňové orgány, ako aj pre zdaniteľné osoby. Mohlo by to dokonca viesť k časovo náročným a nákladným sporom. V praxi je niekedy dokonca nemožné overiť skutočné používanie vozidiel, výsledkom čoho môže byť (pokus o) podvod v oblasti DPH (ako napríklad nespôľahlivé vedenie záznamov), a výsledný pokles príjmov z DPH.

V Taliansku prevládajú malé podniky (94,7 % talianskych podnikov sú mikropodniky) a väčšinu podnikových automobilov v obehu vlastní podniky tohto typu. Skutočnosť, že takéto vozidlá sa používajú pri výkone bežnej podnikateľskej činnosti, nevyklučuje ich používanie na súkromné účely. V takejto situácii, t. j. keď sa tieto vozidlá do určitej miery používajú na súkromné účely, sa z používania na súkromné účely má platiť DPH. Za okolností typických pre Taliansko, kde takmer celá hospodárska štruktúra pozostáva z mikropodnikov, by pracovné zaťaženie spojené s posudzovaním a overovaním toho, aký podiel použitia vozidiel pripadá na súkromnú, resp. na podnikateľskú sféru, nutne viedlo k neúmerne vysokým nákladom vrátane tých, ktoré by vyplývali z potreby viesť podrobnú dokumentáciu.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

Taliansku sa z uvedených dôvodov povolilo odchyliť sa od článku 168 smernice o DPH obmedzením práva na odpočítanie DPH z nákladov na nákup vozidla na 40 %, vrátane nákladov na jeho zmluvnú montáž a pod., výrobu, nadobudnutie v rámci Spoločenstva, dovoz, lízing alebo prenájom, úpravy, opravy alebo údržbu, ako aj z výdavkov na tovar dodávaný a služby poskytované v súvislosti s vozidlami a ich využívaním, vrátane mazív a palív, pokiaľ sa predmetné vozidlo nevyužíva výhradne na podnikateľské účely. Toto osobitné opatrenie sa vzťahuje na všetky motorové vozidlá okrem poľnohospodárskych alebo lesných traktorov, ktoré sa bežne používajú na prepravu osôb alebo tovaru v cestnej premávke, ktorých najvyššia celková povolená hmotnosť je 3,5 tony a v ktorých je okrem sedadla vodiča maximálne deväť ďalších sedadiel.

Taliansku sa rovnako povolilo odchyliť sa od článku 26 ods. 1 písm. a) smernice o DPH oslobodením používania vozidiel na súkromné účely od DPH v prípade vozidiel, ktoré sú majetkom podniku zdaniteľnej osoby, keď sa na tieto vozidlá vzťahujú uvedené osobitné opatrenia.

Uvedené odchyľujúce sa opatrenia Rada prvýkrát povolila rozhodnutím 2007/441/ES z 18. júna 2007² do 31. decembra 2010. Na žiadosť Talianska sa následne štyrikrát predĺžili: vykonávacím rozhodnutím Rady 2010/748/EÚ z 29. novembra 2010³ na obdobie od 1. januára 2011 do 31. decembra 2013, vykonávacím rozhodnutím Rady 2013/679/EÚ z 15. novembra 2013⁴ na obdobie od 1. januára 2014 do 31. decembra 2016, vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2016/1982 z 8. novembra 2016⁵ na obdobie od 1. januára 2017 do 31. decembra 2019 a napokon vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2019/2138 z 5. decembra 2019 na obdobie od 1. januára 2020 do 31. decembra 2022⁶.

Súčasná žiadosť Talianska o predĺženie týchto osobitných opatrení do 31. decembra 2025 sa zakladá na rovnakých dôvodoch, aké boli predložené v predchádzajúcich žiadostiach. Žiadosť a informácie, ktoré Taliansko poskytlo 1. júna 2022, obsahujú vysvetlenie percentuálneho obmedzenia uplatňovaného na právo na odpočítanie dane.

Vzhľadom na priaznivý vplyv osobitného opatrenia na administratívnu záťaž daňovníkov a rovnako aj daňových orgánov sa navrhuje, aby sa požadované predĺženie za určitých podmienok povolilo. Súčasne s prípadnou ďalšou žiadosťou o predĺženie platnosti, ktorá by sa mala zaslať Komisii do 31. marca 2025, by sa mala predložiť riadne podložená a odôvodnená správa, v ktorej sa skúma nevyhnutnosť a účinnosť osobitných opatrení, a preskúmanie uplatňovaného percentuálneho podielu za obdobie od 1. januára 2023 až do predloženia žiadosti.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné osobitné opatrenia v súvislosti s právom na odpočítanie dane (hoci na úrovni 50 %) boli udelené aj iným členským štátom⁷.

² Ú. v. EÚ L 165, 27.6.2007, s. 33.

³ Ú. v. EÚ L 318, 4.12.2010, s. 45.

⁴ Ú. v. EÚ L 316, 27.11.2013, s. 37.

⁵ Ú. v. EÚ L 305, 12.11.2016, s. 30.

⁶ Ú. v. EÚ L 324, 13.12.2019, s. 7.

⁷ Napríklad: vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2021/1997 z 15. novembra 2021, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) 2018/1994, ktorým sa Chorvátsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 408, 17.11.2018, s. 1 – 2); vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/1262 zo 4. septembra 2020, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2012/232/EÚ, ktorým sa Rumunsku udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočet DPH. Dovtedy si členské štáty môžu zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali podľa vnútroštátnych právnych predpisov k 1. januáru 1979. Na základe toho existuje niekoľko ustanovení o zachovaní *status quo*, ktorými sa obmedzuje právo na odpočet DPH v súvislosti s firemnými motorovými vozidlami⁸.

Predchádzajúce iniciatívy, ktorými sa mali stanoviť pravidlá toho, ktoré kategórie výdavkov môžu byť predmetom obmedzenia práva na odpočet, nevyšli⁹. Kým tieto pravidlá nebudú harmonizované na úrovni EÚ, považujú sa osobitné opatrenia, akými sú tieto predkladané, za primerané.

Navrhované opatrenia sú preto v súlade s ustanoveniami smernice o DPH.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Toto opatrenie je v súlade s oznámením Komisie z 15. júla 2020 – Akčný plán pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu obnovy hospodárstva¹⁰, v ktorom sa zdôrazňuje potreba podporovať spoločnosti, ktoré čelia väčšej administratívnej zložitosti a ktorých náklady na dodržiavanie predpisov sú proporcionálne oveľa vyššie, čomu zodpovedajú hlavne malé a stredné podniky. Takisto je v súlade s pracovným programom Komisie na rok 2017¹¹, v ktorom sa zdôrazňuje potreba zjednodušiť DPH pre menšie podniky.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Predĺženie platnosti osobitných opatrení nemožno dosiahnuť na úrovni Talianska. Je potrebný krok zo strany Komisie v podobe predloženia návrhu Rade, ktorá môže Taliansku povoliť predĺženie platnosti osobitných opatrení.

- **Proporcionalita**

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 296, 10.9.2020, s. 6 – 7); vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1493 z 2. októbra 2018, ktorým sa Maďarsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 252, 8.10.2018, s. 44 – 46); vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2017/1854 z 10. októbra 2017, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2014/797/EÚ, ktorým sa Estónskej republike povoľuje uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 26 ods. 1 písm. a) a článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 265, 14.10.2017, s. 17 – 18).

⁸ Pozri zoznam, ktorý zostavila Madeleine Merx (2018), *VAT deduction and member state sovereignty: (still) a good idea?* [Odpočet DPH a zvrchovanosť členských štátov: (stále) dobrý nápad?], *World Journal of VAT/GST Law*, 7:2, 53 – 75, DOI: 10.1080/20488432.2018.1550163.

⁹ KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21.5.2014, s. 3).

¹⁰ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu a Rade – Akčný plán pre spravodlivé a jednoduché zdaňovanie na podporu stratégie obnovy [COM(2020) 312 final].

¹¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Pracovný program Komisie na rok 2017 [COM(2016) 710 final].

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to zjednodušiť výber dane a predchádzať určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Predovšetkým vzhľadom na potenciálnu možnosť podnikov priznávať nižšiu daňovú povinnosť a na zaťažujúcu kontrolu údajov o najazdených kilometroch pre daňové orgány, by obmedzenie na 40 % zjednodušilo postup výberu DPH a zabránilo by okrem iného daňovým únikom prostredníctvom nesprávneho vedenia záznamov.

- **Výber nástroja**

Navrhovaným nástrojom je vykonávacie rozhodnutie Rady.

Použitie rozhodnutia Rady zodpovedá požiadavke článku 395 smernice o DPH, podľa ktorého je výnimka zo spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe oprávnenia Rady, ktorá koná jednomyselne na návrh Komisie.

V tomto prípade je cieľom zamerať sa len na Taliansko. Použitie rozhodnutia je preto opodstatnené, keďže takýto nástroj môže byť určený jednotlivému členskému štátu a je záväzný len pre tento členský štát.

Zvolenie vykonávacieho aktu je opodstatnené, pretože aktivuje možnosť otvorenú podľa článku 395 smernice o DPH.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Nevykonali sa žiadne konzultácie so zainteresovanými stranami. Tento návrh vychádza zo žiadosti predloženej Talianskom a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Nepristúpilo sa k využitiu externej expertízy.

- **Posúdenie vplyvu**

Cieľom návrhu je zjednodušiť postup výberu DPH a zamedziť daňovým únikom. Má preto potenciálny pozitívny vplyv tak na podniky, ako aj na daňové správy. Taliansko označilo odchyľujúce sa opatrenia za najvhodnejšie riešenie. Tieto odchyľujúce sa opatrenia sú porovnateľné s inými minulými a súčasnými výnimkami udelenými iným členským štátom.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Osobitné opatrenia prispievajú k zjednodušeniu povinností spojených s dodržiavaním predpisov a zníženiu administratívnej záťaže zdaniteľných osôb, najmä v sektore MSP, a daňovej správy. Návrh výrazne znižuje ťažkosti spojené s overovaním správnosti odpočítania DPH na vstupe, ktoré často vedie k nákladným a časovo náročným správnym a súdnym sporom.

Návrh nemá žiadne dôsledky v oblasti informačných a komunikačných technológií (IKT).

- **Základné práva**

Návrh nemá žiadne dôsledky z hľadiska ochrany základných práv.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať negatívny vplyv na rozpočet EÚ. Cieľom návrhu je povoliť Taliansku, aby naďalej obmedzovalo právo na odpočet v prípade určitých vozidiel a súvisiacich výdavkov v období rokov 2023 – 2025.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Návrh zahŕňa doložku o ukončení platnosti k 31. decembru 2025.

Ak bude Taliansko zvažovať ďalšie predĺženie platnosti týchto odchyľujúcich sa opatrení aj na obdobie po roku 2025, malo by Komisii najneskôr do 31. marca 2025 predložiť žiadosť o predĺženie, ku ktorej bude pripojená správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho obmedzenia.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2007/441/ES, ktorým sa Talianskej republike udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹, a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V článku 168 smernice 2006/112/ES sa stanovuje právo zdaniteľných osôb na odpočítanie dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) z dodaného tovaru a poskytnutých služieb, ktoré využívajú na účely svojich zdaniteľných transakcií. V článku 26 ods. 1 písm. a) uvedenej smernice sa použitie majetku podniku na súkromné účely zdaniteľných osôb alebo ich zamestnancov, alebo všeobecnejšie na iné účely ako účely ich podnikania, považuje za poskytnutie služieb za protihodnotu.
- (2) Rozhodnutím Rady 2007/441/ES² sa Taliansku povoľuje obmedziť právo na odpočet DPH podľa článku 168 smernice 2006/112/ES na 40 % v súvislosti s nákupom určitých cestných motorových vozidiel vrátane zmlúv o montáži a pod., výrobou, nadobudnutím v rámci Spoločenstva, dovozom, lízingom alebo nájmom, úpravou, opravou alebo údržbou a súvisiacimi výdavkami vrátane mazív a pohonných hmôt, ak sa dané vozidlo nepoužíva výlučne na podnikateľské účely. Taliansko v prípade vozidiel, na ktoré sa vzťahuje daný 40 % limit, vyžaduje, aby zdaniteľné osoby nepovažovali používanie vozidiel, ktoré sú súčasťou majetku podniku zdaniteľnej osoby, na súkromné účely za poskytovanie služieb za protihodnotu v súlade s článkom 26 ods. 1 písm. a) smernice 2006/112/ES.
- (3) Rozhodnutie 2007/441/ES má stratiť účinnosť 31. decembra 2022.
- (4) Taliansko požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 19. apríla 2022, o povolenie pokračovať v uplatňovaní osobitných opatrení povolených rozhodnutím 2007/441/ES (ďalej len „osobitné opatrenia“) na ďalšie obdobie do 31. decembra 2025.
- (5) Listom z 2. mája 2022 Komisia požiadala o ďalšie informácie a Taliansko poskytlo požadované informácie listom z 1. júna 2022.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Rozhodnutie Rady 2007/441/ES z 18. júna 2007, ktorým sa Talianskej republike udeľuje povolenie uplatňovať opatrenia odchylné od článku 26 ods. 1 písm. a) a článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 165, 27.6.2007, s. 33).

- (6) Taliansko poskytlo na žiadosť Komisie vysvetlenie percentuálneho obmedzenia uplatňovaného na právo na odpočítanie dane. Taliansko trvá na tom, že obmedzenie na 40 % je stále opodstatnené. Taliansko vo svojej žiadosti taktiež tvrdí, že pozastavenie povinnosti zúčtovať DPH z používania motorového vozidla na súkromné účely, ak vozidlo podlieha tomuto obmedzeniu, je naďalej potrebné na zabránenie dvojitému zdaneniu. Ďalej zotrváva na tom, že opodstatnenosť osobitných opatrení tkvie v tom, že je nutné zjednodušiť postup výberu DPH a zabrániť daňovým únikom, ktoré sú výsledkom nesprávne vedených záznamov a nepravdivých daňových priznaní.
 - (7) Komisia oznámila ostatným členským štátom žiadosť, ktorú Taliansko predložilo podľa článku 395 ods. 2 druhého pododseku smernice 2006/112/ES, listom z 23. júna 2022. Listom z 24. júna 2022 Komisia oznámila Taliansku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie žiadosti.
 - (8) Uplatňovanie osobitných opatrení bude mať len zanedbateľný účinok na celkovú výšku daňových príjmov Talianska vybraných na stupni konečnej spotreby a nebude mať nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.
 - (9) Platnosť povolenia stanoveného v rozhodnutí Rady 2007/441/ES je preto vhodné predĺžiť. Predĺženie platnosti povolenia by malo byť časovo obmedzené, aby bolo možné vyhodnotiť jeho účinnosť a primeranosť percentuálneho obmedzenia uplatňovaného na právo na odpočet DPH.
 - (10) Taliansku by sa preto malo povoliť, aby uplatňovalo odchyľujúce sa opatrenia aj naďalej, a to do 31. decembra 2025.
 - (11) Taliansko by mohlo usúdiť, že osobitné opatrenia sú potrebné aj po dátume straty účinnosti rozhodnutia Rady 2007/441/ES. S cieľom zabezpečiť včasné preskúmanie prípadnej žiadosti o predĺženie platnosti povolenia stanoveného v uvedenom rozhodnutí je potrebné stanoviť požiadavky na takúto žiadosť.
 - (12) Rozhodnutie Rady 2007/441/ES by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,
- PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie 2007/441/ES sa mení takto:

1. Článok 6 sa nahrádza takto:

„*Článok 6*

Talianska republika môže požiadať o predĺženie povolenia stanoveného v tomto rozhodnutí do 31. marca 2025. Takáto žiadosť sa predloží Komisii a pripojí sa k nej správa zahŕňajúca preskúmanie percentuálneho obmedzenia uplatňovaného na právo na odpočet DPH na základe tohto rozhodnutia.“;

2. Článok 7 sa nahrádza takto:

„*Článok 7*

Toto rozhodnutie stráca účinnosť 31. decembra 2025.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Talianskej republike.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*